

Iris bucharica interessant

• TEKST: PAUL VAN LEEUWEN, EN JOHN TROMPERT, PPO SECTOR BLOEMBOLLEN
• DIA : IBC

De handel blijft vragen naar nieuwe bolgewassen geschikt voor op pot. *Iris bucharica* is een van de gewassen die PPO sector Bloembollen hierop onderzoekt. De ervaringen met het vervroegen van dit gewas zijn tot nu toe gunstig. Vanwege de aantrekkelijke sierwaarde kan deze iris een belangrijke aanvulling op het broeierijsortiment betekenen. Een tussenstand.

Iris bucharica lijkt na twee jaar onderzoek perspectiefvol voor de broeierij op pot

Iris bucharica is een bolvormende iris uit Noordoost Afghanistan en Midden-Azië. Deze veelal geel/witte Iris geeft een aantal bloemen per steel. Het voordeel daarvan is een langere bloeiduur van de gehele plant dan de meeste andere irissen, omdat de bloemen na elkaar in bloei komen. Het gewas is van nature kort, 20 tot 35 cm, en daarom geschikt voor de pot. In de proeven van de afgelopen twee jaren bij PPO sector Bloembollen is gekeken naar de bloemaanleg, koeltemperatuur, koelduur, het tijdstip van aanvang koeling, de inhaaldatum en de kasttemperatuur.

LATE BLOEMAANLEG

Iris bucharica is een bolgewas dat in de zomer wordt gerooid, daarna zijn bloemen aanlegt, in het najaar wordt geplant en na een koudeperiode gaat groeien en bloeien. Het tijdstip waarop begonnen kan worden met koelen hangt af van de bloemaanleg. *Iris bucharica* is ten opzichte van een aantal andere bolgewassen laat met de bloemaanleg. Soms is half augustus het eerste begin van bloemaanleg te zien

maar soms is de bloemaanleg op 1 september nog niet begonnen. Half september is de bol volop bezig met bloemaanleg en zijn veelal drie knoppen per steel waar te nemen. Tussen begin en half oktober komen er echter nog steeds knoppen bij. De bloemontwikkeling lijkt bij 17°C sneller te verlopen dan bij 20°C.

AANGEPASTE KOELING

Bij een start van de koeling voor 20 september gaf dat aanzienlijk minder bloemen en kreeg mede daardoor een lager standcijfer (= algehele beoordeling van de plant). Voorlopig moet daarom eind september als vroegste datum voor aanvang van de koeling worden aangehouden.

Goede resultaten zijn verkregen door te koelen bij aflopende temperaturen. Daarbij is het volgende schema aangehouden: 6 weken bij 9°C + 4 weken bij 5°C en de overige weken bij 2°C. Koelen bij alleen 9°C geeft bijna altijd onacceptabel lange spruiten bij inhalen. Een koelduur van 13-17 weken gaf altijd een goed resultaat mits niet te vroeg begonnen werd met koelen. Een koelduur van 11 weken was veelal te kort en resulteerde in weinig bloemen. Een koelduur van 19 weken ging vaak ook nog wel goed.

INHAALMOMENT

Inhalen vanaf half januari is goed mogelijk mits niet te vroeg wordt begonnen met koelen. Tot op heden is half maart als laatste inhaaldatum gebruikt met zeer goede resultaten. Enkele weken later inhalen lijkt ook mogelijk. Als kasttemperatuur is in een seizoen 12 en 18°C aangehouden. Forceren bij beide temperaturen ging goed. Bij 18°C kwamen slechts inciden-

teel iets minder bloemen tot ontwikkeling waardoor deze temperatuur veilig kan worden aangehouden. Het voordeel van 18°C ten opzichte van 12°C is dat er minder kasdagen nodig zijn om het product in bloei te trekken.

Per hoofdbol + klijster kwamen veelal 8 tot 10 bloemen in bloei, vaak ook nog meer. De bladlengte was gemiddeld 24 cm en de bloem stond gemiddeld 27 cm boven de potrand. Inhalen in januari gaf gemiddeld een langere plant en inhalen in maart een kortere.

LETTEN OP WATERGIJFT

Het aantal kasdagen bij 18°C vanaf inhalen tot aanvang bloei varieerde van 4 weken bij inhalen in januari tot ruim 2 weken bij inhalen in maart. Verder is opgevallen dat het gewas vanaf het moment dat de spruiten gaan uitlopen vrij veel water nodig heeft. Bij onvoldoende watergift zullen de potten snel uitdrogen. Tijdens de proeven is ook enig *Pythium* (wortelrot) waargenomen. De praktijk bevestigt het voorkomen van deze ziekte, zodat voorzorgmaatregelen nodig zijn. Het is van belang om het gewas tijdens de broei goed te volgen.

VERDER VERFIJNEN

Het onderzoek wordt dit seizoen (2002/03) voortgezet waarbij met name wordt gekeken naar het vroegste aanvangstijdstip voor koeling, de koelduur en inhaaldata. Door verder onderzoek zal meer zicht komen op wat de mogelijkheden zijn om dit gewas in een langere periode in bloei te trekken. De broeierijproef van *Iris bucharica* is ook tijdens de open middagen op 13 en 14 februari 2003 te zien.

Dit onderzoek is gefinancierd door het Productschap Tuinbouw.